

Józef Mizikowski
(Warszawa)

**MATERIAŁY STANISŁAWA KACZOROWSKIEGO
(1888-1971)
(III-199)**

Stanisław Kaczorowski urodził się 22 sierpnia 1888 r. we Lwowie, jako syn Michała i Felicji Kozankiewicz. Uczęszczał do szkoły średniej w Stryju, którą ukończył w 1906 r. Następnie rozpoczął studia na Uniwersytecie we Lwowie na Wydziale Filozoficznym. Był m.in. słuchaczem prof. K. Twardowskiego, prof. M. Wartenberga i prof. J. Łukasiewicza. Studia ukończył w 1911 r. Stanisław Kaczorowski w r. 1913 uzyskał tytuł doktora filozofii na podstawie rozprawy pt. *Nauka o sądach złożonych we współczesnej logice*.

W r. 1912 złożył egzamin dla kandydatów na nauczycieli szkół średnich z prawem nauczania filozofii i matematyki jako przedmiotów głównych oraz fizyki jako przedmiotu pobocznego. Stanisław Kaczorowski pracował jako nauczyciel matematyki w Gimnazjum im. Jana Długosza we Lwowie (1912–1913), X Średniej Szkole z językiem wykładowym polskim (1939–1942), Szkole Zawodowej (1942–1944) i X Szkole Średniej z językiem wykładowym polskim (1944–1946). Od roku 1946 mieszkał we Wrocławiu. W latach 1946–1964 wykładał matematykę w Państwowym Liceum Kolejowym we Wrocławiu, a następnie w Technikum Kolejowym tamże do roku 1965.

Stanisław Kaczorowski opublikował 13 prac z zakresu logiki matematycznej. W roku 1902 został członkiem wspierającym Towarzystwa Popierania Nauki Polskiej we Lwowie, członkiem Polskiego Towarzystwa Filozoficznego, od 1951 członkiem Wrocławskiego Towarzystwa Filozoficznego im. K. Twardowskiego.

Był odznaczony m.in. Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski.

Stanisław Kaczorowski zmarł 15 IV 1971 we Wrocławiu.

Materiały Stanisława Kaczorowskiego o rozmiarze ok. 0,9 m.b. zakupione zostały w 1972 r., ponadto uzyskano je w formie daru w latach 1972–1976 od żony Marii Kaczorowskiej. Uporządkowana została w 1986 r. przez mgr. Józefa Mizikowskiego.

W trakcie porządkowania spuściznę podzielono na VI grup.

Grupa I – materiały twórczości naukowej – dzieli się na następujące podgrupy: prace, artykuły, referaty oraz materiały warsztatowe. Prace i artykuły dotyczą głównie logiki matematycznej. Ułożono je w porządku chronologiczno-alfabetycznym. Drobne artykuły zgrupowano w odrębnych jednostkach i zaopatrzone w aneksy. Podgrupę zamykają fragmenty prac.

Grupa II – materiały biograficzne twórcy spuścizny – to m.in. autożyciorys, ankieta personalna oraz bibliografia prac. Ponadto fotografie St. Kaczorowskiego i zespołu współpracowników prof. Twardowskiego, m.in. K. Ajdukiewicza, J. Kleinera, J. Łukasiewicza i twórcy spuścizny (j.a. 49).

Korespondencja stanowi III grupę materiałów. Podzielono ją na wychodzącą i wpływającą, nadano układ alfabetyczny według nazwisk odbiorców i nadawców i zaopatrzone w aneksy. Zawiera ona m.in. listy T. Czeżowskiego i T. Kotarbińskiego (j.a. 50).

Grupa IV – materiały o twórcy spuścizny – to m.in. wspomnienia Marii Kaczorowskiej o Stanisławie Kaczorowskim oraz bibliografia jego prac opublikowanych (j.a. 52). Ponadto w grupie tej występują recenzje prac S. Kaczorowskiego, m.in. autorstwa T. Czeżowskiego (j.a. 53). Ułożono je w porządku alfabetycznym i zaopatrzone w aneksy.

Grupa V – materiały rodzinne – zawiera m.in. genealogię rodu Kaczorowskich, ponadto Marii Kaczorowskiej, żony twórcy spuścizny, materiały do wspomnień o Justynie Gąsienicy-Wawrytko i Teresie Blicharskiej, góralek z Zakopanego, oraz korespondencję M. Kaczorowskiej z T. Czeżowskim, T. Kotarbińskim i I. Dąbską (j. 56). Korespondencję

podzielono na wychodzącą i przychodzącą, nadano jej układ alfabetyczny i zaopatrzone w aneks (j.a. 56). Korespondencję od J. Gąsienicy-Wawrytko z uwagi na jej obfitość zgrupowano w odrębnej jednostce (j.a. 57).

Spuściznę Stanisława Kaczorowskiego zamykają druki. Podzielono je na druki twórcy spuścizny i druki obce. Zaopatrzone je w aneksy. Wśród druków obcych występują prace dedykowane S. Kaczorowskiemu przez K. Ajdukiewicza i T. Czeżowskiego, T. Kotarbińskiego, K. Twardowskiego i Z. Zawirskiego.

Spuścizna Stanisława Kaczorowskiego opatrzona sygnaturą III-119 liczy 60 jednostek. Do inwentarza dołączono 6 aneksów, w bazie szukajwarchiwach ma nr 312.

Źródła i bibliografia

1. *Materiały Stanisława Kaczorowskiego*, Archiwum PAN, sygn. III-199, j. 45, 46, 52
2. Jan Woleński, *Filozoficzna szkoła lwowsko-warszawska*, Warszawa 1958

PRZEGLĄD ZAWARTOŚCI INWENTARZA

I. Materiały twórczości naukowej	1-43
A. Prace, artykuły, referaty	1-42
B. Materiały warsztatowe	43
II. Materiały biograficzne	44-49
III. Korespondencja	50
IV. Materiały o twórcy zespołu	51-52
V. Materiały rodzinne	53-56
VI. Załączniki	57-59
Aneksy	1 - 5

I. MATERIAŁY TWÓRCZOŚCI NAUKOWEJ

A. Prace, artykuły i referaty

1. *Kartezjana Regulae – Lochia conduct*
Artykuł
1907, rkp., l., k. 115
2. *O sądach złożonych*
Praca
1910, rkp., l., k. 428
3. *O elementarnej negacji*
O metajęzyku
2 artykuły
Ok. 1930, 1938, rkp., l., k. 197
4. *O podziale logicznym*
Praca
1953, rkp., druk, l., k. 47
5. *O definicji za obszernej*
Artykuł
1954, rkp., l., k. 120
6. *O wywiedliwości arytmetyki z logiki nie wzbogaconej naszym aksjوماتem*

Zarys teorii przedmiotów

2 artykuły

1969–1971, rkp., l., k. 76

7. *Budowa nauki dedukcyjnej*

Teoria indywiduów

2 artykuły

Ok. 1972, rkp., l., k. 64

8. *O czwartym aksjomacie teorii klas*

O teorii klas i stosunków

2 artykuły

b.d., rkp., l., k. 265

9. *O działaniu i funkcji przekształcalności działań i funkcji na odwracalne*

O funkcyjnym przekształcaniu stosunku

2 artykuły

B.d., rkp., l., k. 280

10. *O funkcji w świetle teorii stosunków*

Praca

B.d., rkp., l., k. 228

11. *O klasach naturalnych i sztucznych*

Artykuł

B.d., rkp., l., k. 124

12. *O nowym aksjomacie ogólnej teorii przedmiotów i jego roli w podstawach arytmetyki*

Praca

B.d., rkp., l., k. 235

13. *O pewniku nieskończoności*

Praca

B.d., rkp., masz., l., k. 222

14. *O podziale logicznym*

O przedmiotach naturalnych i sztucznych

2 artykuły

B.d., rkp., l., k. 173

15. *O równości*

O różnych logikach

2 artykuły

B.d., rkp., l., k. 151

16. *O stosowanych teoriach przedmiotów*

Artykuł

B.d., rkp., l., k. 59

17. *O stosunku matematyki do logiki*

Artykuł

- B.d., rkp., masz., l., k. 119
18. *O ugruntowaniu matematyki w logice*
Artykuł
B.d., rkp., l., k. 38
19. *O uwolnieniu klas od sprzeczności*
Praca
B.d., rkp., l., k. 182
20. *Jw.*
Praca
B.d., rkp., l., k. 882
21. *O wyznaczaniu funkcyjnym*
Praca
B.d., rkp., l., k. 301
22. *O zbiorach czystych*
Praca
B.d., rkp., l., k. 162
23. *O zwięźeniu stosunku*
Praca
B.d., rkp., l., k. 474
24. *Ogólna teoria przedmiotów i jej zastosowanie*
Praca
B.d., rkp., l., k. 101
25. *Ogólna teoria przedmiotów i teoria indywiduów*
Praca
B.d., rkp., l., 101
26. *Próba teorii działań apriorycznych*
Artykuł
B.d., rkp., l., k. 42
27. *Przekształcenia podziałów i ich kompozycje*
Praca
B.d., rkp., l., k. 134
28. *Rodziny klas niezależnych od siebie*
Praca
B.d., rkp., l., k. 83
29. *Stosowana teoria przedmiotów*
Praca
B.d., rkp., l., k. 161
30. *Teoria klas i stosunków oparta na teorii tożsamości*
Teoria przedmiotów, jej interpretacja i najnowsze wyniki

Teoria stosunków między przedmiotami

3 artykuły

B.d., rkp., masz., l., k. 220

31. *Teoria przedmiotów, jej interpretacja i najnowsze wyniki*

Teoria stosunków między przedmiotami

2 artykuły

B.d., rkp., masz., l., k. 139

32. *Teoria stosunków zbudowana na teorii przedmiotów a teoria stosunków zbudowana na teorii tożsamości*

Artykuł

B.d., rkp., l., k. 37

33. *Zarys ogólnej teorii przedmiotów*

Praca

B.d., rkp., l., k. 233

34. Jw.

Praca

B.d., rkp., l., k. 196

35. *Zbiór artykułów dotyczących logiki B. Russella*

B.d., rkp., l., k. 111

36. Zbiór artykułów

B.d., rkp., l., k. 346, zob. aneks 1

37. Jw.

B.d., rkp., l., k. 364 zob. aneks 1

38. Jw.

B.d., rkp., l., k. 191 zob. aneks 1

39. Fragmenty prac, głównie z zakresu logiki

B.d., rkp., l., k. 358

40. Jw.

B.d., rkp., l., k. 266

41. Jw.

B.d., rkp., l., k. 132

42. *O teorii przedmiotu*

Referat, 2 egz.

B.d., rkp., l., k. 107

B. Materiały warsztatowe

43. Notatki warsztatowe

B.d., rkp., l., k. 115

II. MATERIAŁY BIOGRAFICZNE

44. Autożyciorys, ankieta personalna oraz bibliografia prac
1939–1971, rkp., l., k. 6
45. Świadcstwo dojrzałości, świadectwa z przebiegu studiów na Wydziale Filozoficznym Uniwersytetu we Lwowie; ponadto indeksy i dyplomy ukończenia studiów
1906–1911, rkp., druk, l., k. 52
46. Umowy o pracę, nominacje, zaświadczenia
1912–1964, rkp., masz., l., k. 30
47. Oznaczenia, gratulacje, zaproszenia
1938–1968, rkp., masz., l., k. 52
48. Materiały finansowe, dane dotyczące stanu zdrowia
1928–1964, rkp., masz., l., k. 16
49. Fotografie twórcy spuścizny i zespołu współpracowników prof. K. Twardowskiego
B.d., szt. 7

III. KORESPONDENCJA

50. Korespondencja wychodząca i wpływająca
1937–1970, b.d., rkp., masz., l., k. 133, zob. aneks 2

IV. MATERIAŁY O TWÓRCY ZESPOŁU

51. Biogram St. Kaczorowskiego zamieszczony w *Logika matematyczna, cz. I Algebra logiki. (Zarys dziejów)*, Lwów 1938
Wspomnienie żony, Marii Kaczorowskiej, bibliografia prac opublikowanych
1937–1973, rkp., druk, l., k., sz., s. 26 + k. 3
52. Recenzje prac Stanisława Kaczorowskiego
1937–1971, b.d., masz., druk, l., sz., k. 56, zob. aneks 3

V. MATERIAŁY RODZINNE

53. Genealogia rodu Kaczorowskich herbu Jelita
1833, b.d., rkp., l., k. 2
54. Maria Kaczorowska (żona twórcy spuścizny)
Materiały do wspomnień o Justynie Gąsienicy-Wawrytko i Teresie Blicharskiej.
Ponadto fotografie J. Gąsienicy-Wawrytko, m.in. z M. Kaczorowską
1974, b.d., rkp., masz., l., k. 38 i 13 fotografii
55. List Carla Thiela do matki z 1785 r. oraz materiały dotyczące sprzedaży ww. dokumentu Bibliotece Uniwersytetu Warszawskiego przez M. Kaczorowską
1785, 1973, rkp., masz., j. niem., pol., l., k. 6

56. Listy Justyny Gąsienicy-Wawrytko do M. Kaczorowskiej
1947–1973, b.d., rkp., l., k. 231

VI. ZAŁĄCZNIKI

57. Logika
Prace twórcy spuścizny
1921-1962, druk, l., sz., k., zob. aneks 4
58. Logika i filozofia nauki
Prace osób obcych
zob. aneks 5
59. Materiały żony – kserokopie

ANEKS 1

- J. 37. Zbiór artykułów
Aksjomat nieskończoności
Logika nazw
O metodzie aksjomatycznej
O następnikach przedmiotów
O paradoksach tematycznych
- J. 38. Jw.
O podziale fizycznym
O podziale według pewnej zasady
O stosowanej teorii równoskładnikowości
O stosowanej teorii stosunków
O teorii przedmiotów
O typach liczb kardynalnych
O wieloznaczności
- J. 39. Jw.
Ogólna teoria przedmiotu
Przegląd przekształceń podziału
Rola pewnika nieskończoności w wywiedliwości arytmetyki z logiki
Stosunki jednorodne i podobne
Teoria indywiduów
Teoria liczb naturalnych
Teoria rodzin klas stosunków
W sprawie terminologii matematycznej
Wstęp do ogólnej teorii stosunków
Zagadnienie stosunku matematyki do logiki

ANEKS 2

- J. 50. Korespondencja wychodząca i wpływająca
Kaczorowska Maria	1957, 1963–1964	1.6
Kotarbiński Tadeusz	b.d.	1. 1
Księgarnia Naukowa w Łodzi	1949	1. 2
Państwowe Wydawnictwo Naukowe	1967	1. 1

Związek Autorów, Kompozytorów i Wydawców ZAiKS	b.d.	1. 2
Nie ustalono	1948–1960	1. 5
Wpływająca		
Czeżowski Tadeusz	1937–1964	1. 5
Ingarden Roman	1937	1. 1
International Congress of Philosophy XII	1957	1. 2
Jungwic Włodzimierz	1949	1. 1
Komitet Filozoficzny PAN	1954	1. 1
Kotarbińska Janina	1954	1. 1
Kotarbiński Tadeusz	1948–1968	1. 24
Kreutz Mieczysław	1937	1. 1
Kuchła Jan	1947–1949	1. 6
Łódzkie Towarzystwo Naukowe	1948–1951	1. 14
Malinowski Stanisław	1949	1. 1
Państwowe Wydawnictwo Naukowe	1955–1968	1. 5
Państwowe Zakłady Wydawnictw Szkolnych	1955	1.5
„Ruch Filozoficzny”, redakcja	1958	1. 1
Słupecki Jerzy	1951–1954	1. 2
„Studia Logica”, redakcja	1954–1965	1. 25
Towarzystwo Nauczycieli Szkół Średnich i Wyższych, Zarząd Główny	1937	1. 1
Uniwersytet i Politechnika we Wrocławiu		
Wydział Matematyki, Fizyki i Chemii, Oddział Chemii Technicznej	1946	1. 1
Uniwersytet Warszawski, Instytut Filozoficzny	1953	1. 1
Wiedza Powszechna, Państwowe Wydawnictwo Popularnonaukowe, Warszawa	1955	1. 1
Wiegner Adam	1938	1. 3
Związek Autorów, Kompozytorów i Wydawców ZAiKS	1949	1.2
Nie ustalono	1947–1968	1. 3

ANEKS 3

J. 52. Recenzje prac Stanisław Kaczorowskiego		
Czeżowski Tadeusz, <i>O teorii stosunków zbudowanej na teorii przedmiotów</i>		b.d.
Tenże, <i>O teorii klas zbudowanej na teorii przedmiotów</i>		b.d.
Pogorzelski Witold, <i>O pewniku nieskończoności</i>		b.d.
Wiegner Adam, <i>O podziale logicznym</i>		1939
„Kwartalnik Filozoficzny”, tom XVI, z. 1		1939
Autorzy nie ustaleni:		
<i>O definicji za obszernej w naukach dedukcyjnych, 2 recenzje</i>		1955
<i>O funkcji w świetle teorii stosunków, 2 recenzje</i>		1956
<i>O stosunku matematyki do logiki</i>		1969
<i>O funkcyjnym wyznaczaniu</i>		b.d.
<i>O nowym aksjomacie ogólnej teorii przedmiotów i jego roli w podstawach arytmetyki</i>		b.d.

ANEKS 4

J. 57. Logika		
<i>Logika matematyczna, cz. II: Logika nowoczesna (zarys dziejów)</i> , Lwów 1938		
<i>Logika matematyczna, cz. II: Algebra logiki (zarys dziejów)</i> , Łódź 1946, 2 egz.		

Logika tradycyjna (zarys dziejów), Łódź 1946, 2 egz.
O liczbach kardynalnych, „Studia Logica”, t. XIV, 1963, 3 egz.
O niektórych przekształceniach podziału – Sprawozdanie z czynności i posiedzeń,
 Łódź 1949, 3 egz.
*O niektórych warunkach stosowalności indukcji matematycznej: Księga pamiątkowa
 ku czci prof. K. Twardowskiego*, „Przegląd Filozoficzny, R. 23, Lwów 1921, odbitka,
 3 egz.
O pewnych podziałach klas, nadbitka z Księgi Pamiątkowej Polskiego Towarzystwa
 Filozoficznego, Lwów 1931, 3 egz.
O podziale logicznym, Lwów 1937, 2 egz.
O teorii przedmiotów, „Studia Logica”, t. IX, 1960, nadbitka, 2 egz.
O teorii stosunków zbudowanej na teorii przedmiotów, „Studia Logica”, t. XII, 1962,
 nadbitka, 3 egz.
Rodzaje podziału logicznego, Lwów 1939

ANEKS 5

J. 58. Logika i filozofia nauki

Ajdukiewicz Kazimierz, *Założenie logiki tradycyjnej*, 1927, nadbitka
 Ajdukiewicz Kazimierz, *Z metodologii nauk dedukcyjnych*, Lwów 1921
 Czeżowski Tadeusz, *O stosunku nauki do państwa*, Warszawa
 Czeżowski Tadeusz, *Pozytywizm i idealizm w pojmowaniu nauki*, Warszawa 1936
Księga Pamiątkowa Pierwszego Polskiego Zjazdu Filozoficznego, „Przegląd
 Filozoficzny”, t. XXX, z. 4, Lwów 1933
 Kotarbiński Tadeusz, *Kurs logiki*, Warszawa 1951
 Kotarbiński Tadeusz, *Błąd praktyczny*, „Studia Filozoficzne”, 1963, z. 2, nadbitka
 Kotarbiński Tadeusz, *Przegląd problematyki logiczno-matematycznej*, Łódzkie
 Towarzystwo Naukowe, Łódź 1947
 Kotarbiński Tadeusz, *Rozwój prakseologii*, 1964, nadbitka
 Kotarbiński Tadeusz, *Spór o desygnat*, „Prace Filozoficzne”, t. XVIII, cz. I, Warszawa
 1963, nadbitka
 Kotarbiński Tadeusz, *Traktat o dobrej robocie*, Łódź 1965
 Kotarbiński Tadeusz, *Uwagi o znaczeniu wyrazów*, „Rozprawy Komisji Językowej
 ŁTN”, t. VIII, 1964
 Kotarbiński Tadeusz, *Z zagadnień ogólnej teorii nauki*, Warszawa 1938
 Łuszczewska-Rokmanowa Seweryna and Batóg Tadeusz, *Generalised Theory of
 Classifications I, II*, „Studia Logica”, t. XVI, 1965, nadbitka
O czynnościach i wytworach, 1912
 Twardowski Kazimierz, *Psychologia bez przyrządów*, „Wiedza i Postęp”, nadbitka
 Zawirski Zygmunt, *Metoda aksjomatyczna a przyrodoznawstwo*, Kraków 1923